

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A BÉKÉSCSABAI JÁRÁS, BÉKÉSCSABA NK. ÉS VIDÉKÉNEK ÉRDEKEIT FELŐLELŐ HETILAP

<p>ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K Egyes példányonként 20 fillérért kapható Engel Miksa kistőzsdéjében, Gesmey Soma, Corvina és Tavan utóda Gombos Sámuel könyvkereskedésekben Békéscsabán. ::</p>	<p>MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS SZÉKELY GYÖRGY Breznyik-utca 7.</p>	<p>Hivatalos hirdetések díjtalanul közlünk. Magánosok hirdetését kisbetűvel minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért köz- lünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint</p>
---	---	---

Hivatalos rész.

Háziezredünk, a 101-es cs. és kir. gyalogezred meglátogatása a fronton. Lapunkban és a többi helyi lapban már ezen címen vagy hasonló címeken közölt és a köztudatba átment azon hír, hogy innen, Békéscsabáról egy küldöttség keresi fel fiainkat, a Csernovic vidékén álló hős fiainkat e hó elején, immár a közeli napokban testet ölt, amennyiben az indulás ideje végleg e hó 11-ikére, keddre lett kitűzve.

A küldöttségben résztvesznek Kiss László főszolgabíró vezetése alatt: Achim László községi bíró, Haan Béla községi ügyész, dr. Szailer Vilmos ügyvéd, Facsinai Dezső ipartest. alelnök, Gulyás József hírlapíró, Csjernik János ip. olv.-köri pénztárnok, Zahorán Mátyás, Hankó F. Mihály, Novák György, Bielik Mátyás, Schwéznér Károly, Kucsera János békéscsabai lakosok, Gyulavári Géza katonai előadó Szentéről és Bondár Gábor községi gazda Békésről. Tehát összesen 15-en. Az indulás órája nem bizonyos, miután ez attól függ, mely Aradról érkező személy- vagy katonavonatig készülnek el a szeretetadományok berakásával és az egyszerű „G” kocsi berendezésével.

A felajánlott adományok összehordásáról úgy intézkedett a főszolgabíró, hogy az élőállatok kivételével minden tárgy f. hó 10-én, hétfőn reggel 7 órától kezdődőleg a Munkásotthonban Krisztián György inté-

zőnek átadandók, míg az élőállatok a vágóhidra 10-én délelőtt 12 óráig hajtandók fel, ahol annak módja szerint a szükséghez mérten fel fognak dolgoztatni.

Adományoztak ezen célra mint szeretetadományt, élőállatot: Beliczey Géza országgy. képviselő 1 drb 100 kilós sertést, Hankó F. Mihály 1 drb, Zahorán Mátyás 1 drb, Mazán Márton 1 drb, Medovarszky János 1 drb, Kucsera János 2 drb, Mazán Pál 1 drb, Weisz Fülöp 1 drb, Weisz Mihály 2 drb, összesen 10 drb birkát. Továbbá: Zsilák András 1 kenyér, 2 kg. szalonna, Achim F. András 1½ kg. szalonna, Kovács Sz. György 1 kg. szalonna, Kovács Sz. Mihály 1 kg. szalonna, Lepény Mátyás 1 sonka, 3 szál kolbász, Badics Elek 2 üveg likőr, Kaczkó András 8 kg. liszt, Flóra Károly 1 kenyér, Maczák György 5 kg. szalonna, Hankó F. Mihályné 4 liter mák, Maczák András 2 kg. szalonna, Lipták K. János 2 sonka, Maczák M. János 5 kg. szalonna, Gálsz János 1 kenyér, 3 kg. szalonna, Prihajszy György 4 kg. szalonna, özv. Achim Györgyné 4 kg. szalonna, ifj. Kitka György 5 kg. szalonna, Bakos Pál 3 kg. szalonna, Vrbovszky András 2 kg. szalonna, Zsilinszky Mátyás 1 kg. szalonna, Lipták György 2 kg. szalonna, Vandlik Mihály 4 kg. szalonna, 2 kenyér, dr. Simkó Józsefné 1 kg. vaj, 1½ kg. szalonna, 1 szál nyári kolbász, Andó Andrásné 1 kenyér, Zahorán Judit 1 kenyér, 1 kolbász,

Brlík Pál 2 kenyér, 2 sonka, Zsíros Mihály 2 kg. szalonna, 4 kg. hus, Mazán György 2 kg. szalonna, 5 kg. hus, Tuska András 2 kg. szalonna, Laurinecz István 3 kg. szalonna, Kosjár János 1 kenyér, Szászik Pál 1 kenyér, 2 kolbász, Batyánszky Mihály 1 kg. szalonna, Aradszky Györgyné 2 kg. szalonna, Kítka János 1 sonka, Tóth Gizella 2 l. bor, Dubravcsik nővérek 1 kolbász, Bodnár Andrásné 1 kolbász, Hursán Jánosné 1 kg. szalonna, Batyánszky Mihály 1 kenyér, Uhrin Pál 2 kg. szalonna, 2 kolbász, Bielik Mátyás 4 kg. szalonna, 1 kenyér, Novák György 5 kg. szalonna, Laczó Andrásné 2 sonka, Mocsik Pál 2 sonka, Csjernik Pál 4 kg. hus, Békéscsabai Hirdető szerk. a lap husz számának 40 péld.

Ezenkívül Szentés város 1000 drb 1 $\frac{1}{2}$ kg. kenyér, Schreier-cég 152 l. óbor, Offenwagner Pál 5 kg. kolbász, Singer Károly 50 l. fehérbor, Guttmann József 50 kg. cukor, 25 üveg pezsgő, Freiburger Márton 10 üveg bor, Fischer Salamon 5 l. bor, Fehér Flóris 2 kg. szalonna, Benedek Mór 5 l. bor, 2. l. császárkörte-likőr, Ferencz András 2 kg. szalonna, 2 l. császárkörte, 5 l. bor, özv. Gruber Adolfné 5 l. bor, Apjári János 10 kg. füstölthús, Reinhard József 50 l. óbor, Láng Ferenc 50 l. óbor, Leviusz Mihály 25 l. óbor, özv. Fried Lipótné 1 üveg vörösbor, Fehérváry Márton 10 l. bor, Schwézner Károly 1 hl. sör, 5 l. rum, Gerő Lajos 10 üveg bor, Békéscsaba község 2000 drb 1 $\frac{1}{2}$ kilós kenyér.

Háromezer ember megvendégeléséről lévén szó, amennyiben a fentiek nem elegendők, úgy a még szükségesek be fognak vásároltatni.

Kézpénzben adományoztak: 2000 kor. Szentés város, 1000 kor. Békéscsaba község, 300 kor. Mezőberény község, 200 kor. Öcsöd, Orosháza, Békés községek, 142 kor. Kath. népszövetségi otthon, 120 kor. Ceisler Lipót és neje, 100 kor. Kucsera János,

dr. Székely Lajos, Gécs László, Békésm. Ált. takp., Tótkomlós község, Weisz Ede, Felsővégi ifjuság, ifj. Zsoldos Ferenc, Aradi Ipar- és Népbank, Békéscsabai takarékp., 50 kor. Pollák Arnold, Wagner Ferenc, Gyulavidéki takp., N. N., Weisz Eliasch, Szentésvidéki takp., Kisgazdák egylete, Pap Sándor, 40 kor. Főhrer József, 30 kor. P. Szabó Lajos Doboz, Povázsay Mátyás, Hudák János és id. Koczinszky Mátyás, 20 kor. Schönberger József, Győri János, Francisci Lajos, Gerő Lajos, Grünberger Hermann, Fikker Károly, 15 kor. özv. Tarr Gáborné, 10 kor. id. és ifj. Such Jánosné, Eötvös János, Gruber Dezső, Maczák Márton, Richtzeit Fábiánné, Nagy Lajosné, Rózsa Hermann, Khán Ignácné, 5 kor. Schwartz Márkus, Varga János.

Facsinai és Csjerniktől báli jövedelem 1000 kor. 04 f, Varga-féle vendéglői táncmulatságból 72 kor., Perselygyűjtés Facsinai D. által 103 kor. 69 f, Facsinai D. gyűjtőivén 2574 kor., Iparos olvasókör báljából 814 kor. 90 f, Novák György gyűjtőivén 489 kor. 30 f, Zahorán Mátyás gyűjtőivén 235 kor.

Igy összesen 11,230 kor. 93 fillér gyűlt eddig össze, mihez még a folyó gyűjtésekből való összeg jó.

Az egyes gyűjtőiveken jegyzetteknek részletezése legközelebbi számunk egyikében lesz közölve.

Felhívja a küldöttség még azokat a szülőket vagy hozzátartozókat, akik biztosan tudják, hogy szeretteik valamelyike a csernovici fronton van, miszerint azok számára levelet bármily mennyiségben, de csomagot csak mérsékelt mennyiségben vihetnek magukkal a rendelkezésükre bocsátott helyszüke miatt és csakis oly csomagot, amely kívül-belül címzéssel és az küldő nevével van ellátva, megfelelően van csomagolva és romlandó dolgot nem tartalmaz.

Növényi olajok forgalombahozatala. November hó 10-én lépett életbe a 2523. M. E. számú kormányrendelet is, amelynek értelmében mindazok a vállalatok, amelyek repceolajat, vadrepceolajat, lenmagolajat, kendermagolajat, gomborkaolajat, tökmagolajat, napraforgómagolajat vagy mákolajat állítanak elő, kötelesek az 1917. évi november hó 10. napján ez olajokból meglevő bármilyen minőségű készleteiket a mennyiségnek, a minőségnek és a raktározás helyének pontos feltüntetésével a Magyar Olaj- és Zsiripari Központ Részvénytársaságnak (Budapest, Vilmos császár-ut 33.) bejelenteni. Ugyanigy bejelentendők azon megnevezett olajkészletek is, amelyeket a jelen rendelet hatálya alatt utóbb fognak előállítani és pedig hónapanként legkésőbb a hónap 8. napjáig bezárólag, az előző hónap utolsó napján volt állapot szerint.

A bejelentés alá eső olajkészletek a közszükséglet célszerű biztosítása érdekében zár alá vétetnek. A készleteket birtokosuk fel nem használhatja, fel nem dolgozhatja, hanem köteles azokat a Magyar Olaj- és Zsiripari Központ Részvénytársaságnak megvételre felajánlani. Az olajok maximális ára 100 kilogrammonként a következő:

repceolaj	320 kor.
vadrepceolaj	320 „
lenmagolaj	460 „
kendermagolaj	640 „
gomborkaolaj	380 „
tökmagolaj	660 „
napraforgómagolaj	660 „
mákolaj	720 „

A kicsinybeni közfogyasztási árakat a

kereskedelemügyi miniszter fogja megszabni. A szállítási igazolványt a fenti anyaghoz a kereskedelemügyi miniszter állítja ki.

A zöldség-, főzelék- és gyümölcskonzervek árszabása. —

A közlelmezési miniszternek november hó 5-én életbelépett 108,900. számú rendelete megszabja a különféle gyümölcsbefőttek, gyümölcszsek, gyümölcsajtók, aszalt gyümölcsök és gyümölcszörpök, továbbá a paradicsomlé, a párolt, aszalt és szárított főzelékfélék, a savanyított káposzta, tök, répa, a vizes és ecetes uborka termelői és fogyasztói árát, egyuttal pedig elrendeli a felsorolt konzervféléknek azok előállításával foglalkozó ipartelepeknél való hatósági igénybevételét. Minden konzervelárusító a hatósági árjegyzéket üzlethelyiségében kifüggeszteni köteles és így az egyes árak ott ellenőrizhetők.

A barackiz termelői ára 11·40, a egyes tiszta gyümölcsizé 7, az almaizé 3·35, a birsalmasajté 6·50 K kg.-ként. A málnaszörp literjének nagybani ára 10 K, a paradicsomlé literje 3 korona, a süritett paradicsom kilogrammja 9·60 K, a párolt és sózott zöldbab kg.-ja 4, a zöldborsóé 5·20 K, a süritett vöröshagyma métermázsája 1200 K, a süritett káposzta 7·60, a süritett kelkáposztáé 7·46 K, aszalt alma és körte métermázsája (házi készítmény) 150—350 K a termelőnél, a savanyított káposzta ára métermázsánként 93 K, ami decembertől kéthavonként emelkedik 107·10 K-ig, a savanyított fehérrépa ára ugyanannyi, a savanyított takarmányrépáé métermázsánként 60—70—80 K, a savanyított tök métermázsája 140 K, a sósvizes uborkaé 87 K, az ecetes uborka pedig ötliteres üvegben

11.70 K. A fogyasztói, kicsinybeni árak átlag 20—25%-kal magasabbak a termelői áraknál.

A diótermés igénybevétele.

A közlelmezési minisztérium november hó 5-én életbelépett 121,000. számú rendelete közlelmezési érdekből elrendeli az ország egész területén az 50 kg.-ot meghaladó, zár alá vett tételekre nézve a dió- és dióbélkészletek hatósági igénybevételeit. Az ekként igénybevett készletek csakis az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető m. kir. miniszternek az Országos Zöldség-, Főzelék- és Gyümölcsforgalmi Részvénytársaság útján kiadandó utasításai szerint hozhatók forgalomba s nevezetesen: a részvénytársaság javaslata alapján az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető m. kir. miniszter állapítja meg azt, hogy a rendelet hatálya alá tartozó diókészletek közül mekkora mennyiség fordítandó a közszükségletek fedezésére.

Az ipari munkások felemelt fejadagja. Az Országos Közlelmezési

Hivatal elhatározta, hogy az ipari munkásoknak nemcsak gabonából ad felemelt fejadagot, hanem minden olyan szükségleti cikkből, amelyből elegendő készlet áll rendelkezésére. A Kávétözpont ennek értelmében kétszeres fejadagot utalt ki a budapesti és környéki gyárak és az összes magyar bányák munkásai számára.

Tessék ám egyforma mértékkel mérni az ipari és a mezőgazdasági munkás, a mezőgazdasági cseléd részére is, mert az utóbbiak semmivel sem végeznek könnyebb munkát a gyári munkásnál, mégis a mezőgazdasági munkásság fejadagjának emelésére irányuló minden kérelmünk hiábavaló volt. Belátjuk, mily nehéz a szűkös készletek arányos és igazságos elosztása, de a mezőgazdasági munkások munkakörülményeinek és munkakedvének megóvása olyan nagy termelési és közlelmezési érdek, amelyet ismételtén is csak a legnyomatékosabban ajánlunk az Országos Közlelmezési Hivatal figyelmébe.

Publikációk.

Eladók.

Uj nád eladó és fűzfavessző feliből kiadó Bohus K. Mihálynál Berényi-u. 11. sz.

Ház Opauszky Pálnál Szt. László-u. 30. sz.

Uj nád és kukoricaszár Gyurkó Pálnál Révai-u. 2.

Kukoricaszár Gyaraj Pálnénál Degré-u. 4.

Ház Liszt-utca 1. sz.

Ház 8 szoba és 2 konyhából álló, a „Corvina“ könyvkereskedésben vagy Kastély-u. 3.

Hét varrógép Timár Endrénél Jókai-u. 19.

Kenderföld Kocziszky Jakabnál Szarvasi-u. 16.

Ócskanád 300 kéve Knyihár Pálnál Zöldfa-u. 16.

Kukoricaszár a Bvernyik-féle tanyán id. Kocziszky Mátyásnál Orosházi-u. 5.

14 okta föld a nagyrértben, részben is, Lepény János-u. 10.

Üres sarokporta, felvilágosítás a „Vadász“ vendéglőben (Gyulai ut).

Kereslet.

Tanyást keres Koczita György Bereki-tanya 1713.

Kínálat.

Tavaszi vetemény, feles termesztésre a nagyrértben kertet ad ki a Békésgyógyszertár.

Koca disznót 4 süldővel elad Duna György, kastélyi szőlők 2071. sz. tanyán.

25 kg. lépesmész, etetésre is alkalmas, elad Mátyás András, a körgáton túl 2221/1. tanya.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Tiszta magyar intézet!

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betöréses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díjarányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál

Filippinyi Sámuel
Községháza.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Alapított 1900-ban.

Hadikölcsönbiztosítás

A „Gazdák Biztosító Szövetkezete” bevezette az életbiztosítással egybekötött hadikölcsönjegyzést, amely lehetővé teszi, hogy bárki jövedelmei arányában résztvehet a hadikölcsönjegyzésben anélkül, hogy a jegyzett összeget azonnal lefizetné. Az életbiztosítással egybekötött jegyzésnél csak a fél által jegyzett hadikölcsönnek csupán egy évi részletét, azaz az összeg $\frac{1}{15}$ részét kell pénzben befizetni, a többi megállapodás szerint a fél által törleszhető megfelelő időben.

A biztosítási kötvény 400—10,000 koronáig orvosi vizsgálat nélkül, azon felül bármily összegig költségmentesen eszközrendő orvosi vizsgálat alapján a Szövetkezet által eszközöltetik olyformán, hogy a fél nevében az egész kölcsönösszeget és az eredeti hadikölcsönkötvényt a fél javára az Országos Központi Hitelszövetkezet főpénztáránál letétbe helyezi. Bővebb felvilágosítással szolgál és előjegyzéseket elfogad **Filippinyi Sámuel** Békéscsabán, a községházán.

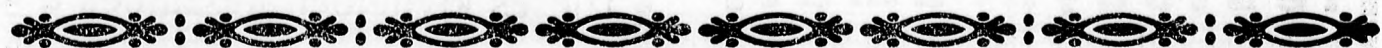
Ön helyett jegyzünk hadikölcsönt!

Hazafiui kötelességét tehát
főke nélkül is teljesítheti,
ha
hadikölcsön-biztosítást
köt a

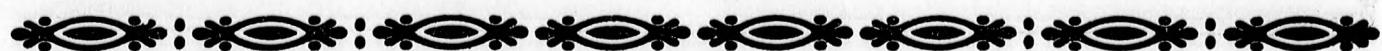
**Hungária Általános Biztosító
Részvénytársaság**

békéscsabai vezérügynökségénél
a Békéscsabai Takarékpénztár
Egyesületnél és Galli Mihály fő-
pénztárosnál a Községházán.

A jegyzett összeg választása szerint
biztosítási díjjal 10 vagy 15 év alatt
törleszhető. A törlesztési tartam le-
járata után az eredeti kölcsön-cim-
leteket Önnek, előbbi elhalálása
esetén hatramaradottainak azonnal,
minden további kötelezettség nélkül
kiszolgáltatjuk. **Kérjen tájékoztatót!**

**Műfogakat készít brassói Greising Albert áll.
vizsgázott műfogász Békéscsaba, Kinizsi-utca 7.
Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel.**

**Fűzfavessző
kosárfonás céljára
feléből kiadó.**

Réthy Béla gyógyszerésznél

**Mezőgazdaság-, Ipar-, és Kereskedelmi
Részvénytársaság Békéscsabán
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábry palota**

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsonőket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4 1/2% kamat alapon 10—65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzintézetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviselet az Adria Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönben gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggondosabb szakértelemmel eszközli

**Fekete Géza főgépezs
Csaba, Berényi-ut 25.**

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy
festőgyáramat

Berényi-utca 21. szám alól a Teleki-utca 3. szám alá, a volt tejszövetkezet épületébe helyeztem át. Midőn a legtökéletesebb munkámról, mint eddig a jövőben is biztosítom az igen tisztelt megbízóimat, szives pártfogásukra továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel
Papp Sándor festőgyáros

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.

Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület. Telefon 89. Sürgőncim: Áruforgalmi Békéscsaba.

GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.

SZÉNOZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, koks, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.

TŰZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.

ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, aszfalt-kőfedéllemez, kátrány és vegyi termékek.

GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK stb.: Kocsikenőcsők a legolcsóbb árban.

**Erdő- és Mezőgazdasági
Mérnök-iroda Békéscsabán**

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönben építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít ház, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Használt, de ép, minden nagyságu

**boros és
pálinkás hordókat**

legmagasabb árban vesz

Kiss Ferenc

Csaba, Zsiros-utca 3. sz.

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

**BÉKÉSMEGYEI
FÜGGETLENSÉG**

könyvnyomdájában, Csabán.